

Letno poročilo
petrazredne ljudske šole
in
obrtno-nadaljevalne šole
v
POSTOJINI
ob konci šolskega leta
1897/8.

Izdalo šolsko vodstvo.

Založil krajni šolski svet v Postojini.

Tiskal R. Šeber v Postojini.

Letno poročilo
petrazredne ljudske šole
in
obratno-nadaljevalne šole
v
Postojini
za šolsko leto 1897/8.

— — — — —
— — — — —
Izdalo šolsko vodstvo. — — — — —
— — — — —

VSEBINA:

- Jubilejno leto.
I. Naša obratno-nadaljevalna šola.
II. Šolska poročila.
III. Šolska mladina po napredku.

Založil krajni šolski svet v Postojini.

Tiskal R. Šeber v Postojini.

1848 - 1898

Jubilejno leto

petdesetletnega vladanja

Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

presvetlega cesarja

Franca Jožefa I.

Bog ohrani, Bog obvari
Nam Cesarja, Avstrijo!

I.

Naša obrtno-nadaljevalna šola.

Boj za obstanek, za življenje se imenuje dandanes, ko stopamo na prag dvajsetega stoletja, parola v vseh slojih velike človeške družine. Kar je bilo nekdanj dobro, je sedaj zastarelo in nadomeščeno z boljim. A tudi to, kar imamo sedaj za popolno, bode v teku časa — prej ko bi si kdo mislil! — med staro šaro in novi rod bode pomilovalno zrl na one, ki se bodo še držali sedaj priznanih načel pri delu ter jih bode zval starokopitneže.

Nikjer pa ni dospel boj za obstanek, za življenje na tak višek, nikjer se ne bojuje s tako brezobzirnostjo, kakor ravno v obrtniji in kupčiji. Konkurencija, kakor ga imenujejo, žuga spodjesti vse blagostanje manjšega obrtnika, manjšega trgovca. Vedno bolj razširjajoče omrežje železnic olajšuje promet in izvažanje, a tudi — dovažanje. Blago, izdelano dandanes na tem kraju, je lahko jutri že Bog vé kje. Ker pa želi vsakdo kolikor moč svojega blaga oddati, skuša tudi taisto primerno vsem zahtevam sedanjega časa izdelati. — Kaj pa zahteva sedanji čas od obrtnika? Prijatelj, tu sva pa dospela do važnega vprašanja. Odgovor nanj ni ravno lahek. — V nekdanjih časih se je deček pri mojstru izučil, potem mu je pa dejal: „Kar znam sem ti pokazal. Sedaj pa torbico na ramo in palico v roko, pa še drugje poglej, kako delajo“. Nekaj let je potem deček delal pri raznih mojstrih v raznih krajih, potem se je pa vrnil, dozorel mož, v svoj rojstni kraj, kjer je začel samostojno izvrševati svojo obrtnijo. — Dandanes ne zadostuje samo to. Izkušnja po svetu je sicer obrtniku prej ko slej potrebna, a ravno tako mu je potrebna stanovska izomika. Poleg temeljnih vednosti: branja, pisanja in računstva, katerih se pridobi v vsaki ljudski šoli, potrebuje vsak obrtnik strokovnih znanosti, brez katerih ne more uspešno konkurirati z izdelki svojih strokovno bolj izobraženih tovarišev. Kdaj naj si jih pridobi? Brez dvoma še za časa svojih učnih let! Pozneje mu navadno primanjkuje časa, včasih pa tudi prilike. Ko pridejo leta, primanjkuje duhu še ona svežost, ki je za pouk to, kar je ribi voda. Kje naj si jih pridobi? Vsi merodajni činitelji so spoznali potrebo, da se obrtnijski in trgovski učenci času primerno v posebnih šolah poučujejo. Ta priznana potreba je dovela do ustanovitve obrtno-nadaljevalnih šol. V vseh večjih krajih so se ustanovile take šole, tako tudi pri nas v Postojni pred 9 leti po prizadevanju nekaterih za napredek vnetih gospodov, med temi posebno g. c. kr. okr. šol. nadzornika Jan. Thume. Dasi obstoji šola že tako vrsto let, vendar je njena uravnava, njen namen in smoter v širjih krogih še premalo poznan. Temu nedostatku odpomoči naj služijo nastopne vrstice. Dal Bog, da z uspehom!

Obrtno-nadaljevalna šola ima namen, učence pa tudi pomočnike obrtnikov teoretično pa tudi praktično v onih strokah umetne obrtnije, tehnike in trgovstva poučevati, katere jim bodo pri izvrševanju poklica koristile in k povzdigi obrtnijskega zaslužka pripomogle.

Šola obstoji iz pripravljalnega tečaja in iz dveh razredov obrtno-nadaljevalne šole. V obrtno-nadaljevalno šolo se sprejmo učenci, ki so cilj ljudske šole popolnoma dosegli, drugi morajo pa v pripravljalni tečaj, kjer se učé branja, pisanja, računstva in začetnih naukov prostoročnega risanja.

Kaj se pa učé dečki v obeh razredih obrtno-nadaljevalne šole?

V I. razredu se učé po 2 uri na teden prostoročnega in 1 uro geometričnega risanja. Tu zadobé dobro podlago za poznejše strokovno risanje.

Po 2 uri na teden je dana učencem prilika da se izvežbajo v obrtnem spisu. Tu se učé n. pr. kako pisati najvažnejša poslovna pisma: ponudbe, naročilna pisma, popraševalna pisma pri netočnih naročilih, pisma z računi in pri plačilih, potrdilna, pozvedna, priporočilna, prosilna, zahvalna, opominjevalna, opravičevalna in druga pisma, kako je delati pritožbe, odpovedi in telegrame.

Daljši 2 uri na teden se vadijo učenci v obrtnem računstvu. Pri tem pouku dobivajo račune, kakoršne se rabi v vsakdanjem življenju pri raznih obrtih.

V II. razredu je pri risarskem pouku glavni smoter ta, da se naučé učenci po danih načrtih, naj si bodo v povečani ali pomanjšani meri, pravilno izdelati predmet v naravni velikosti. Tako se naučé razumevati načrte (plane) izvrševati dela po danih načrtih in jih tudi sami izdelovati. Samo ob sebi se ume, da risajo (povekšujejo ali pomanjšujejo) učenci le uzorne načrte. Pri tem zadobé fin okus za lepo in natančno delo. Vsak učenec izdeluje le načrte, ki spadajo v njegovo obrtnijo. Tako risajo krojači in čevljarji najrazličnejše kroje, katere bodo potrebovali, mizarji razne mize, omare itd., slikarji barvast ornament in napise in tako vsak svoje.

V računstvu izračunavajo učenci kupno ceno na podlagi cenilnika, fakture, računaje razne izdatke. Razložé se jim običajna imenovanja kvalitet blaga, kateri popusti na ceni in kateri na vagi so v navadi. Določati se učé prodajno ceno obrtnih izdelkov, oziraje se na kupno ceno, delo, režijske troške in dobiček. Pouk je tako uravnan, da se ozira kolikor moč na vse obrtnike, ki so v razredu zastopani. Prevdariti morajo znati troške za posamezne predmete na podlagi normalnih cen. Razložé se jim razni novci in mere. Vsako leto se učé tudi jednostavnega knjigovodstva.

Pri spisovnem pouku se pokaže učencem, kako je delati različne listine, n. pr. dolžna in poročstvena pisma, pobotnice, izpričevala, reverze, pogodbe, pooblastila i. t. d., kako so napravljati vloge pri uradih, seosebno, kako je zглаšati različne obrti, kako ravnati, kadar se obrt opusti, kako prositi v občinsko zvezo i. t. d.

Trgovci in obrtniki, ki pri svoji obrtniji ne rabijo risanja, se poučujejo bolj temeljito v spisu, računstvu in knjigovodstvu.

Dragi čitatelj! Ako si predstojiš pazno prečital, si se uveril, koliko koristnega in potrebnega se uči v obrtno-nadaljevalni šoli. To se zahteva od vsacega obrtnika dandanes po svetu. Ni zadosti, da zna čevljar škornje zmašiti, on mora tudi vedeti, kje bo dobro blago dobil, kako bo delo okusno zvršil in koliko sme računati, da bo lahko pošteno živel in si za starost kaj prihranil. Če pa hočeš, da se bo Tvoj učenec

res toliko naučil, pošiljaj ga rad pridno v šolo, kamor ga že tako moraš. Pouk v šoli popolnuje tvoj domači pouk. Pred vsem pa ne jemlji za učence dečkov, ki so se v šoli slabo učili ali ki še morebiti brati ali pisati ne znajo. Taki napravljajo sè svojo zabito glavo tebi mnogo jeze, ne da bi se kaj prida naučili, so pa tudi nam učiteljem za veliko preglavico v šoli, ker tudi mi ne bomo mogli iz njih napraviti razumnih obrtnikov, kakoršnih tirja sedanji čas. Le na dobrem in zdravem lesu je dober sad, bolehavih dreves ne bo nikdo sadil.

Pripomnim še, da je pouk v obrtno-nadaljevalni šoli popolnoma brezplačen; tudi knjige, zvezke, popir, svinčnike, držala, peresa dobé vsi učenci brezplačno.

V obrtno-nadaljevalni šoli je tedaj obilo prilike, da se kaj koristnega in potrebnega nauči. Naj ne zamudi tedaj nikdo prilike, kakoršne nimajo povsod.

Po Postojini se vidi dosti dečkov, ki izostanejo iz šole, ne da bi se lotili kacega določenega rokodelstva. Če je Vam starišem mar, da bi se otrok kaj potrebnega naučil, pošiljajte ga v obrtno-nadaljevalno šolo! Pouk je ob takem času, da Vam ne bo nikacega dela zamudil. Koristi pa tak pouk tudi neobrniku, ker to, kar se uči v tej šoli, rabi več ali manj tudi vsak drug človek v vsakdanjem življenju.

Štefan Primožič.

II.

Šolska poročila.

1. Učiteljstvo in uredba pouka.

a) Premembe.

1. Glasom dekreta vis. c. kr. dež. šolskega sveta z dné 13. septembra 1897 št. 2460 je bil prestavljen na 4. učno mesto učitelj na senožeški štirirazredni ljudski šoli g. Ant. Levstik.

2. Dne 18. septembra se je poslovil od učiteljstva dosedanji katehet č. g. Jožef Brešar. Imenovani je deloval na šoli 5 in pol let. Sè svojim taktnim obnašanjem, izredno vestnostjo pri pouku, složnim delovanjem pri vzgoji mladine, si je pridobil spoštovanje in prijateljstvo učiteljstva in lju-bezen šolske mladine.

3. Za njegovega naslednika je imenoval preč. knezoškofijski ordinarijat novomašnika, č. g. Jan. Mlakarja.

4. Vis. c. kr. deželni šolski svet podelil je stalni učiteljici, gospodični Avgusti Matanovič, 5. učno mesto na šestrazredni dekl. nemški ljudski šoli v Ljubljani se službenim dodelenjem na osemrazredni slov. dekl. ljudski šoli. Imenovana učiteljica je službovala na šoli 7 in pol let. Slavni c. kr. okr. šolski svet ji je v odpustnem dekretu z dné 2. decembra 1897. l. št. 1971 izrekel posebno priznanje za njeno vedno marljivo s prav dobrimi uspehi združeno delovanje in njeno popolnoma pravilno vedenje v šoli in izven taiste.

5. Za njeno naslednico je imenoval vis. c. kr. dež. šolski svet glasom dekreta z dne 25. decembra 1897, št. 3694, učiteljico na štirirazredni ljudski šoli v Senožečah, gospo Marijo Levstik.

6. Glasom razpisa vis. c. kr. dež. šolskega sveta z dne 6. marca t. l. št. 625, je začasna učiteljica gđe. H. Pehani nastavljena na začasnem učnem mestu te šole.

b) Na stalnem dopustu.

Blag. gosp. **Ivan Thuma**, stalni nadučitelj kot c. kr. okrajni šolski nadzornik za šolska okraja Postojina in Logatec.

c) Učno osebje.

1. **Štefan Primožič**, stalni učitelj in začasni šolski voditelj, je poučeval v IV. deškem razredu in petje v I. skupnem razredu. Razven tega neobvezni kmetijski pouk v IV. in V. deškem razredu.

2. **Janko Mlakar**, kapelan in katehet, je učil verouk v vseh razredih.

3. **Luđovik Tetlich-Frankheim**, stalni učitelj, je poučeval v I. skupnem razredu in risanje v IV. deškem razredu.

4. **Anton Levstik**, stalni učitelj, je poučeval v III. skupnem razredu, telovadbo in petje v II. razredu.

5. **Alojzij Gorjup**, stalni učitelj, je poučeval v V. deškem razredu.

6. **Marija Levstik**, stalna učiteljica, je poučevala v II. skupnem razredu in ženska ročna dela pri deklicah v III. razredu.

7. **Ivana Piller**, stalna učiteljica, je poučevala v IV. vsposrednem dekliškem razredu.

8. **Helena Pehani**, začasna učiteljica, je poučevala v V. vsposrednem dekliškem razredu.

Šolski sluga: **Frančišek Paternost**.

2. Uredba in nadzorovanje šole.

Vsled razpisa vis. c. kr. dež. šolskega sveta z dne 19. junija 1894. l. št. 1043 se poučujejo v prvih treh razredih dečki in deklice skupno; IV. in V. razred sta po spolu ločena.

Razdelitev otrok v posamezne razrede, oziroma oddelke, število učnih ur za posamezne predmete, učni smoter in razdelitev učne stvarine predpisuje „Učni načrt za petrazredne ljudske šole, v katerih se drugi deželni jezik poučuje kot obvezen predmet. (Razglašen na podstavi visokega ukaza c. kr. ministerstva za bogočastje in nauk z dne 10. novembra 1884. l., št. 20691, z razpisom vis. c. kr. dež. šolskega sveta za Kranjsko z dne 25. septembra 1886. l., št. 2439 iz 1884. l.).

Šolska naznanila so se štirikrat razdelila: 22. decembra 1897. l., 19. februarja, 7. maja in 27. julija 1898. l. Le v V. dekliškem vsposrednem razredu je zaradi bolezni razredne učiteljice Helene Pehani klasifikacija v drugem četrtletju izostala. Za čas njenega dopusta od 10. decembra 1897 do 1. marca t. l. se je moral v njenem razredu vpeljati strokovni pouk. Sicer pa je bil pouk reden; o priliki manjše bolezni kake učne osebe so supriranje radovoljno prevzeli ostali udje učiteljskega zbora. Od 1. julija naprej se je moral

upeljati ob delavnikih, všteti četrtek, po vseh razredih poldnevni pouk s podaljšanim učnim časom, ker se je staro šolsko poslopje pouku uradno zaprlo.

Domačih učiteljskih konferencij je bilo 14. V taistih je sklepalo učitelstvo o načelih pouka, o odgoji in šolski uredbi. Razgovarjalo se je o uspehih pouka in o nravnem vedenju šolske mladine.

C. kr. dež. šolski nadzornik blag. g. Jos. Šuman je nadzoroval šolo v spremstvu g. c. kr. okr. šolskega nadzornika 24. junija, c. kr. okr. šolski nadzornik blag. g. Jan. Thuma pa 18., 19. in 21. januarja in 20., 21. in 24. maja.

Vsakokrat je bila po inspekciji konferencija, kjer so se učitelstvu javile opazke pri inspekciji.

4. junija je bil pri pouku v IV. deškem razredu navzoč ravnatelj c. kr. učiteljske v Ljubljani, blag. gosp. Frančišek Hubad.

3. Zbirka učnih pripomočkov.

1. Krajna šolska knjižnica. (Dotacija 30 gl.).

a) učiteljska knjižnica: 168 del v 186 zvezkih.

b) kmetijska knjižnica: 72 del v 76 zvezkih.

c) šolarska knjižnica, v kateri je 170 knjig. Iz slednje se je v prošlem šolskem letu 118 otrokom 585krat knjige izposodilo.

2. Okrajna učiteljska knjižnica, ki je pristopna vsemu učitelstvu v okraju. Izposodilo si je v minoletem šolskem letu 25 učiteljev in učiteljic 152 knjig v 32 slučajih.

3. Šolski vrt, ki meri 800 m² ter je v njem nad 1300 različnih dreves.

Kmetijskega pouka so se vdeleževali učenci IV. in V. razreda, ki so se v sadjereji tudi praktično vežbali.

4. Učni pripomočki. Priraščaj: a) Popolen kemičen aparat po prof. dr. Netoliczki, b) zemljevid Palestine (1 kos), zemljevid logaško-postojnskega okraja (2 kosa), c) stenska tabla pra- in starozgodovinskih spomenikov v Avstro-Ogerski (darilo).

4. Podpore in šolski dobrotniki.

a) Podpora za napravo pisalnega, risalnega in šivalnega orodja.

Slavni krajni šolski svet postavil je v ta namen v proračun 90 gl.

b) Zaloga knjig za ubožne učence.

	Abecednikov	1. beril	2. beril	3. beril	4. beril	Slov. slovnice	Prvih nem. vad.	1. nem. slov.	2. nem. slov.	3. nem. slov.	Ulrich, Leseb.	Heinrich, Leseb.	Računice 1. del	Računice 2. del	Računice 3. del	Zgodb	Evangelijev	Srednjih kat.
Prenos . . .	13	20	46	30	19	48	—	47	31	19	24	—	62	74	19	43	28	—
Prirastek . .	15	13	2	7	10	16	27	8	—	—	6	55	16	12	14	16	—	40
Skupaj .	28	33	48	37	29	64	27	55	31	19	30	55	78	86	33	59	28	40
Razdelilo se je	16	26	45	33	17	54	—	34	29	19	21	40	70	79	21	53	15	40
V zalogi je ostalo	12	7	3	4	12	10	27	21	2	—	9	11	8	7	12	6	13	—

vštevši gratis knjige, ki so tekom šolskega leta prirasle od c. kr. šolsko-knjižne zaloge na Dunaji in od knjigotržnic pl. Kleinmayer & Bamberg v Ljubljani ter F. Tempsky v Pragi.

c) Šolarska kuhinja. Kuhati se je začelo 8. novembra 1897. l., nehalo pa 5. aprila t. l. Skuhalo se je meseca novembra v 14 dneh 1070, decembra v 14 dneh 830, januarija v 21 dneh 1484, februarja v 16 dneh 1050, marca v 20 dneh 1262 in aprila v 4 dneh 227 kosil, skupno toraj v 89 dneh 5923 kosil.

Darovali so v denarju p. n.:

Gosp. Arko Fran, posestnik, 3 gl.
 " Bernard Jernej, kapelan, 3 gl.
 " Bolé Anton, trgovec, 3 gl.
 " Bučar Fran, žel. pregl., 1 gl.
 Slav. čitalnica v Postojni 8 gl.
 Gosp. Ekel Karol, c. k. okr. komisar, 5 gl.
 " Gaspari F., c. k. okr. živinozdr., 4 gl.
 " pl. Globočnik Anton, c. kr. vladni svetnik v p. na Dunaji, 20 gl.
 Gosp. Heršič Ign., c. k. poštni vodja, 4 gl.
 " Jellen Karol, c. k. goz. komisar, 2 gl.
 " dr. Kotzmuth J., c. k. okr. zdrav., 4 gl.
 Gosp. Kraigher Peter, trgovec, 5 gl.
 " Laschan Viljem vit. Moorland, c. k. okr. glavar, 20 gl.
 Gosp. Lavrič Ivan, c. k. davč. pristav, 2 gl.

V blagu so darovali:

Gosp. Bučar Fran, žel. pregl., 2 kg. masti.
 " Burger Al., hotelier, 6 kg. ocvirkov, 2 kg. kož.
 Gosp. Četerin K., trgovec, 17 kg. graha.
 " Ditrich A., trg., 50 kg. soli, 50 kg. ješprena, 5 lit. olja, 5 lit. kisa.
 Gosp. Ditrich Lud., trgovec, 100 kg. riža.
 " Jurca Pavel, gostil., za enkrat godlo.

Gosp. Omahen Gustav, c. k. notar, 4 gl.
 " dr. Papež Oton, c. k. sod. adj., 5 gl.
 " dr. Ponebšek Janko, c. kr. davčni nadzornik, 4 gl.
 Gosp. Puc A., župnik v Hrenovcih, 2 gl.
 Gospa Scherko v Vel. otoku 5 gl.
 Gosp. Schwab A., c. k. višji inženir, 50 kr.
 " Šabec Iv., veletržec v Trstu, 50 gl.
 " dr. Treo Drag., odvetnik, 20 gl.
 " Vičič Miroslav, župan itd., 5 gl.
 " Vilhar Mat., krojač v Vel. otoku, 1 gl.
 " Wenedictor R., c. k. okr. komisar, 4 gl.
 " Zakotnik Andr., restavrater, 4 gl.
 " Žužek Leopold, c. k. dež. sod. svetnik, 6 gl.
 Od nastanitve vojakov za nabor 25 gl.

Gosp. Kogej Jernej, trgovec, 15 kg. moke.
 " Kuttin Fran, trgovec, 15 kg. masti.
 Gospa Kraigher Jož., 2 vreči krompirja.
 Gosp. Pikel Gr., trg., 100 kg. riža, 5 kg. kož.
 " Remic Fr., gostilničar, 4 kg. kož.
 Gospa Vičič Jož., 12 kg. masti in ocvirkov.
 " Zakotnik, 12 kg. ocvirkov.

đ) Drugi šolski dobrotniki. Gosp. Ludovik Ditrich, trgovec, daroval je ubožnim učencem 350 zvezkov in 1 gros držal.

Blag. gosp. c. kr. okr. glavar V. Laschan vitez Moorland je dovolil, da se iz jaminega skladišča vzemó nekateri kapniki, a gosp. jamski blagajnik Fr. Jurca je daroval nekaj taistih iz otoške jame. Za te kapnike je dobila šola popolen kemičen aparat.

Slavno podporno društvo „Narodna Šola“ v Ljubljani je poslalo tukajšnji šoli mnogo šolskega blaga za ubožne učence.

Vsem blagim prijateljem šole in dobrotnikom šolske mladine izreka šolsko vodstvo na tem mestu dostojno zahvalo. Bog povrni tisočkrat!

5. Krajni šolski svet.

Vsled naloga sl. c. kr. okr. šolskega sveta z dné 11. septembra 1897. l. št. 1428 so bili v seji krajnega šolskega sveta izžrebani po 3letni pravilni dobi gg. Jos. Dekleva, Mir. Vičič in Al. Kraigher.

Glasom županstvenega dopisa z dné 9. oktobra m. l., št. 1422 so bili imenovani gospodje iznova za daljno 3letno pravilno dobo voljeni.

Glasom razpisa sl. c. kr. okr. šolskega sveta z dné 21. decembra m. l. št. 2126 bil je g. Frančišek Arko imenovan krajnim šolskim nadzornikom.

29. novembra m. l. se je krajni šolski svet konstituiral. Taisti ima nastopne člane:

Predsednik: Josip Dekleva, veleposestnik.

Podpredsednik: Miroslav Vičič, župan in posestnik.

Udje: Arko Frančišek, posestnik, krajni šol. nadzornik.

Ditrich Anton, trgovec.

Gornik Frančišek, dekan, zastopnik cerkve.

Kraigher Alojzij, trgovec.

Primožič Štefan, začasni šol. voditelj, zastopnik šole.

Namestnika: Ogrizek Anton, posestnik.

Pikel Gregor, trgovec.

Žalostno stavbeno stanje starega šolskega poslopja (glej „Letopis“) napotilo je krajni šolski svet, da je v svoji seji z dne 3. julija t. l. sklenil nemudoma začeti z gradnjo novega šolskega poslopja ter je v tej zadevi stavil slav. c. kr. okrajnemu šolskemu svetu primerne nasvete. Zajedno so se predložili nadrobni načrti v potrjenje.

Vsled sklepov krajnega šolskega sveta naj bise stavbena zadeva tako pospešila, da bi se temeljni kamen za novo šolsko poslopje še v tekočem jubilejnim letu položil. Bog daj!

6. Zdravstveno stanje

šolske mladine je bilo v pretečenem šolskem letu še dokaj ugodno. Umrla sta dva učenca,

1. marcija t. l. Zdove Ferdinand, učenec IV. razreda.

17. maja t. l. Debevec Frančišek, učenec V. razreda.

C. kr. okrajni zdravnik in okrožni zdravnik, blagorodna gospoda dr. Jul. Kotzmuth in dr. Ivan Eržen, sta 1. junija 59 šolskim otrokom cepila, oziroma precepila kôze.

7. Letopis.

Šolsko leto 1897/8 se je pričelo 17. septembra m. l. sè slovesno sv. mašo in poklicanjem sv. Duha.

4. oktobra je praznovala ljudska šola najvišji imendan Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. sè slovesno sv. mašo; na enak način 19. novembra imendan Nje Veličanstva cesarice Elizabete.

Tu navzoče učiteljstvo je prisostovalo tudi slovesni sv. maši o priliki Najvišjega rojstvenega dneva 18. avgusta m. l.

Povodom imenovanja preblag. gosp. Viljema Laschan-a viteza Moorland-a, c. kr. okrajnim glavarjem, mu je učiteljstvo 8. decembra m. l. korporativno častitalo.

20. maja je pozdravilo učiteljstvo sè šolsko mladino na kolodvoru novoimenovanega milost. knezoškofa dr. Ant. Bonaventuro Jegliča.

Noč od 13. do 14. novembra je pobrala za šolo prezaslužnega moža. Zlatomašnik, častni kanonik, dekan in župnik

Jan. Stan. Hofstetter

je za vedno zatisnil svoje oči. Le malo časa je preživel svoj zlati mašniški jubilej. Pogreb je bil 16. novembra ob 9. uri dopoludne. Vsa šolska mladina z učiteljstvom je spremila pokojnika k grobu. Zadnjo čast mu je izkazalo 30 duhovnikov, deputacija učiteljstva šolskega okraja, zastopniki vseh domačih društev in mnogobrojna množica faranov. Svetila pokojniku — čegar životopis je prineslo lansko „Letno poročilo“ na čelu — večna luč! R. I. P.

Za njegovega naslednika je bil imenovan č. g. Frančišek Gornik, kateri je došel v Postojino 6. julija t. l. Drugi dan ga je pozdravilo učiteljstvo, a 8. julija pa šolska mladina po šolarski sv. maši.

Šola se je udeležila procesij sv. Marka dan, križev teden in sv. Rešnjega Telesa dan.

Od maja meseca bila je dvakrat na teden (ob torkih in petkih) šolarska sv. maša. Cerkveno petje je vodil učitelj g. Anton Levstik.

Zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa so prejeli učenci štirikrat v teku šolskega leta.

Na praznik sv. Alojzija je pristopilo 50 otrok prvič k mizi Gospodovi.

Dne 22. junija je bila v tukajšnjem šolskem poslopju okrajna učiteljska konferencija pod vodstvom c. kr. okrajnega šolskega nadzornika blag. gosp. Jan. Thume. Konferencijo je počastil c. kr. deželni šolski nadzornik blag. g. Jožef Šuman. S konferencijo je bila združena razstava pismenih izdelkov, katere se je tudi naša šola častno udeležila. Kdo bi si tedaj mislil, da so učne ure v tem šolskem poslopju — štete.

Uže dolgo časa se je vedelo, da šolsko poslopje ne zadoštuje niti v stavbenem, niti v učnem, niti v zdravstvenem oziru. Na tem mestu pa bodi povedano, da so vse imenovane razmere kar moč najžalostnejše. Okna se ne dadó ni zapirati, vsi okviri so popolnoma za nič. Duri ne zapirajo dobro in po 2—3 prste široke špranje pri taistih povzročujejo naravnost silen prepih, ki najde lep izhod pri slabih, trhljih oknih in ventilaciji, ki je pri tleh med okni napravljena. Stranišč je za polovico premalo; ni jih pa tudi moči več namestiti. Nekatera izmed njih so popolnoma temna, ker ne dobivajo od nikoder svetlobe. Njih premajhno število in slaba uravnava pa povzročuje silen smrad po vsem šolskem poslopju. Jednako žalostne so razmere v bivši Fentlerjevi hiši, kjer so sedaj za silo 4 učne sobe.

Dne 13. aprila t. l. so nastale v učni sobi I. razreda na stropu sumljive razpoke. Preiskava je dognala, da je nekaj tramov trhljih. Dotično mesto se je začasno podprlo. Nastalo je pa še več takih razpok. Šolsko vodstvo je toraj poročalo 24. junija t. l., da ne more prevzeti pri teh okoliščinah nikake odgovornosti za varnost življenja v poslopji dotlej, da se vse poslopje natančneje ne preišče. Vsled naloga slavnega c. kr. okr. šol. sveta je c. kr. inženir blag. gosp. Leon Bloudek poslopje preiskal ter konstatoval, da je povsod toliko tramov trhljih, da niso otroci in učitelji svojega življenja varni, vsled česar se je staro šolsko poslopje pouku zaprlo.

S 1. dnem meseca julija se je šola preselila v bivšo Fentlerjevo hišo. Šolsko leto se je končalo 27. julija po slovesni sv. maši z razdelitvijo daril in šolskih naznanil.

8. Statistični izkaz.

	R A Z R E D										Skupaj	
	I.		II.		III.		IV. deški	IV. vsp.dekl.	V. deški	V. vsp. dekl.		
	dečkov	deklic	dečkov	deklic	dečkov	deklic						
											dečkov	deklic.
1. Število otrok, ki bivajo stalno v												
v Postojini	21	22	26	23	22	24	39	30	15	15	123	114
" Zalogu	4	3	6	4	1	2	4	—	—	—	15	9
" Vel. otoku	1	1	2	2	3	—	3	7	—	—	9	10
" Stari vasi	1	1	1	—	4	5	1	1	—	—	7	7
" Zagonu	5	1	3	1	1	2	4	1	—	—	13	5
" Mal. otoku	2	1	1	4	1	—	1	—	—	—	5	5
2. Štev. otrok, ki ne bivajo stalno v šolski občini, a hodijo sem v šolo	1	1	5	1	3	5	7	—	—	1	16	8
3. Število otrok v katalogu . . .	35	30	44	35	35	38	59	39	15	16	188	158
	65		79		73						346	
4. Za višji razred (oddelek):												
sposobnih	28	23	30	26	24	28	44	27	12	11	138	115
nesposobnih	7	5	14	9	9	10	14	8	3	4	47	36
neizprašanih	—	2	—	—	2	—	1	4	—	1	3	7
5. Šolo je obiskovalo:												
prav pridno	30	27	40	32	26	26	45	36	12	12	153	133
pridno	1	3	2	—	4	6	9	2	—	3	16	14
ne posebno pridno	2	—	2	3	4	4	3	—	3	1	14	8
zanikarno	2	—	—	—	1	2	2	1	—	—	5	3

9. Obrtno-nadaljevalna šola.

1. Šolski odbor. P. n. gg: Vičič Miroslav, župan itd., predsednik. Ditrich Anton, trgovec in zastopnik obrtnikov, podpredsednik. Dr. Treo Dragotin, odvetnik, zastopnik vis. dež. odbora, blagajnik. Ekel Karol, c. kr. okr. komisar, zastopnik vis. učne uprave. Šeber Rihard, lastnik tiskarne, zastopnik slavne kupčijske in obrtnijske zbornice.

2. Učiteljstvo. Štefan Primožič, zač. voditelj, od vis. c. kr. ministertva za uk in bogočastje potrjen učitelj te šole, razrednik I. razreda, poučeval je obrtno spise, obrtno računstvo in knjigovodstvo v I. in II. razredu, 7 ur na teden.

Ludovik Fettich-Frankheim, razrednik II. razreda, je poučeval risanje v obeh razredih obrtno-nadaljevalne šole 7 ur na teden.

Alojzij Gorjup, razrednik pripravljalnega tečaja, je poučeval vse predmete v pripravljalnem tečaju 7 ur na teden.

3. **Kronika.** Šolsko leto se je pričelo 3. oktobra, nehalo pa 24. aprila. Letni račun je izkazal 92 gl. 21 kr. primankljaja. C. kr. vladna komisarja za nadzorovanje obrtno-nadaljevalnih šol na Kranjskem, blagorodna gospoda profesorja Frančišek Levec in Jožef Vesel, sta šolo 17. dan meseca aprila t. l. nadzorovala.

4. **Učenci.** V minolem šolskem letu je bilo vseh učencev 33. Obrta so bili: 1 ključavničar, 3 kovači, 2 urarja, 1 kolar, 1 knjigovez, 1 tiskar, 3 mizarji, 1 sobni slikar, 4 trgovci, 3 krojači, 10 čevljarjev, 1 dimnikar. Dva pa sta šolo prostovoljno obiskovala.

10. Naznanilo o začetku šolskega leta 1898/9.

Na ljudski šoli se bode začelo šolsko leto 1898/9 16. septembra s slovesno sv. mašo in poklicanjem sv. Duha.

Po sv. maši bode vpisovanje novih učencev in učenk.

Otroci iz tujih šolskih občin, ki želé v tukajšnjo ljudsko šolo vstopiti, zglasijo se naj v spremstvu svojih starišev ali njih namestnikov. Seboj naj prinesó zadnje šolsko naznanilo; na novo vstopivši pa še krstni list in dokazilo, da so se jim kože cepile.

Učenci in učenke iz domače šolske občine, ki so že obiskovali šolo, zberó naj se 17. septembra ob 8. uri zjutraj v svojih novih učnih sobah.

Na obrtno-nadaljevalni šoli bode začetek šole 2. oktobra. Ta dan se naj oglasé od 8.—10. ure dopoldne v šolski pisarni vsi k obisku šole zavezani obrtni učenci. Seboj naj prinesó zadnji „Izkaz“. Na novo vstopivši pa „Izpustnico“ iz ljudske šole.

V POSTOJINI, dné 27. julija 1898. l.

Voditelj.

III.

Šolska mladina po napredku.

I. skupni razred.

Dečki.

Šibenik Teodor iz Postojine.
Pikel Bogomir iz Postojine.
Malnaršič Štefan iz Stare vasi.
Daneu Frid. Werner iz Postojine.
Lovšin Peter iz Postojine.
Korenčič Matija z Rakeka.
Lavrenčič Viktor iz Št. Petra.
Ogrizek Štefan iz Postojine.
Bizjak Jožef iz Zaloga.
Črnač Karol iz Hrastja.
Črnač Janez iz Zagona.
Bizjak Janez iz Postojine.
Bolé Ignacij iz Postojine.
Fajdiga Andrej iz Mal. otoka.
Vadnov Štefan iz Vel. otoka.
Žigman Jernej iz Zagona.
Bolé Andrej iz Postojine.

Grapulin Frančišek iz Postojine.
Žigman Pavel iz Zagona.
Cestnik Frančišek iz Klanega.
Klemenec Anton iz Postojine.
Kristan Frančišek iz Postojine.
Dolenec Frančišek iz Postojine.
Šibenik Janez iz Postojine.
Meze Lavrencij iz Postojine.
Verbič Janez iz Postojine.
Leskovec Frančišek iz Buj.
Čič Primož z Brinja.

Fajdiga Jožef iz Postojine.
Fajdiga Frančišek iz Postojine.
Klemen Anton iz Zagona.
Črnač Jakob iz Zaloga.
Vadnov Frančišek iz Postojine.
Bizjak Peter iz Zagona.
Vernik Kristijan iz Postojine.

Deklice.

Paternost Marija iz Postojine.
Jurca Ivana iz Postojine.
Frank Jožefa iz Postojine.
Vilhar Ivana iz Vel. otoka.
Križaj Ana z Brezovice.
Dolenec Ivana iz Ruš (Štajersko).
Ditrich Leona iz Postojine.
Oblak Kristina iz Postojine.
Fatur Antonija iz Zaloga št. 15.
Šibenik Ivana iz Postojine.
Vilhar Frančiška iz Postojine.
Majeršič Ana iz Vel. otoka.
Milharčič Marija iz Trsta.
Kovač Marija iz Stare vasi.
Mahnič Katarina iz Mal. otoka.
Kukec Antonija iz Postojine.

Leskovec Marija iz Divače.
Fajdiga Jožefa iz Zaloga.
Verbič Frančiška iz Postojine.
Kolar Ana iz Postojine.
Čič Marija iz Hrenovic.
Fatur Antonija iz Zaloga št. 20.
Štrenar Marija iz Postojine.

Šibenik Alojzija iz Postojine.
Baraga Antonija iz Stare vasi.
Dolenec Jožefa iz Postojine.
Drofenik Terezija iz Graden.
Petrovič Meta iz Zagona.

Neisprašani:

Dormiš Ivana z Brezovice.
Geržina Katarina iz Postojine.

II. skupni razred.

Dečki.

Bizjak Frančišek iz Postojine.
 Kuttin Friderik iz Postojine.
 Meglič Anton iz Ljubljane.
 Grželj Jakob iz Gorenj.
 Valenčič Anton s Pristave.
 Gaspari Ferdinand iz Opatije.
 Ružička Jan iz Postojine.
 Gross Rudolf iz Ljubljane.
 Mele Frančišek iz Postojine.
 Remic Frančišek iz Toplic.
 Steiner Anton iz Trsta.
 Fatur Maks iz Postojine.
 Turk Frančišek iz Postojine.
 Blažič Frančišek iz Zaloga.
 Drogenik Alojzij iz Maribora.
 Frank Alojzij iz Postojine.
 Črnač Janez iz Zaloga.
 Likon Jakob iz Stare vasi.
 Fatur Rudolf iz Postojine.
 Klemen Jakob s Pristave.
 Maver Luka iz Zagona.

Starman Jakob iz Št. Ivana.
 Gorjanec Andrej iz Postojine.
 Verbič Avguštin iz Postojine.
 Dolenc Frančišek iz Postojine.
 Debevec Anton iz Postojine.
 Habjan Frančišek iz Postojine.
 Mahnič Matija iz Mal. otoka.
 Vadnu Janez iz Vel. otoka.
 Verbič Alojzij iz Postojine.

Bizjak Janez iz Zagona.
 Smrdu Filip iz Postojine.
 Mitri Anton iz Postojine.
 Žagar Bernard z Razdrtega.
 Bizjak Anton iz Zagona.
 Šibenik Alojzij iz Postojine.
 Ošaben Ludovik iz Postojine.
 Kristan Janez iz Postojine.
 Fajdiga Alojzij iz Zaloga.
 Turk Anton iz Postojine.
 Natlačen Matija iz Postojine.
 Mekinda Frančišek iz Postojine.
 Šušteršič Frančišek iz Postojine.
 Fatur Alojzij iz Zaloga.

Deklice.

Ogrizek Antonija iz Postojine.
 Staré Amalija iz Postojine.
 Vadnu Apolonija iz Postojine.
 Mitri Marija iz Postojine.
 Levstik Zlata iz Senožeč.
 Maver Jožefa iz Postojine.
 Paternost Slavijana iz Postojine.
 Oblak Jožefa iz Postojine.
 Remic Ana iz Idrije.
 Kučec Marija iz Postojine.
 Petrovčič Ivana iz Postojine.
 Rebec Marija iz Zagona.
 Debevec Frančiška iz Postojine.
 Mislej Marija iz Postojine.
 Čuk Antonija iz Postojine.
 Kovač Marija iz Vel. otoka.
 Kranjčec Marija iz Postojine.

Dolenc Marija iz Postojine.
 Meze Antonija iz Postojine.
 Turk Jožefa iz Postojine.
 Bizjak Jožefa iz Postojine.
 Mihelčič Antonija iz Mal. otoka.
 Bizjak Katarina iz Zaloga.
 Jenc Frančiška iz Žirovnice.
 Milharčič Jedert iz Mal. otoka.
 Fajdiga Ivana iz Mal. otoka.

Čeferin Marija iz Idrije.
 Kovač Ivana iz Postojine.
 Samsa Ema iz Postojine.
 Bizjak Marija iz Zaloga.
 Ostanek Jožefa iz Mal. otoka.
 Longino Veronika iz Zaloga.
 Marinšek Alojzija iz Čanj (Štaj.).
 Bole Terezija iz Postojine.
 Fajdiga Ana iz Mal. otoka.

III. skupni razred.

Dečki.

Bizjak Lavrencij iz Postojine.
 Bizjak Vladimir iz Postojine.
 Vilhar Frančišek iz Vrem.

Čuk Frančišek iz Postojine.
 Modrijan Andrej iz Postojine.
 Žagar Peter z Razdrtega.

Kovač Anton (Zajčev) iz Postojine.
 Križaj Janez iz Zagona.
 Črnač Janez iz Matenje vasi.
 Burger Matija iz Postojine.
 Ošaben Janez iz Postojine.
 Kranjec Avguštin iz Postojine.
 Malneršič Frančišek iz Stare vasi.
 Valenčič Albin iz Postojine.
 Leskovec Matija iz Divače.
 Fajdiga Jakob iz Zagona.
 Fajdiga Matija iz Postojine.
 Črnač Frančišek iz Vel. otoka.
 Črnač Matija iz Vel. otoka.
 Ogrizek Frančišek iz Postojine.

Bizjak Janez iz Postojine.
 Pelan Andrej iz Studenega.
 Vadnu Frančišek iz Postojine.
 Zdovec Janez iz Logatca.
 Šibenik Matija iz Postojine.
 Kovač Anton iz Postojine.
 Milharčič Alojzij iz Mal. otoka.
 Vilhar Jakob iz Vel. otoka.
 Črnač Jakob iz Postojine.
 Čič Jakob iz Postojine.
 Vernik Alojzij iz Postojine.
 Fajdiga Alojzij iz Postojine.
 Sirca Anton iz Zagona.

Neisprašana:

Turk Jakob iz Postojine.
 Albrecht Anton iz Zaloga.

Deklice.

Križaj Alojzija z Brezovice.
 Grebenc Terezija iz Postojine.
 Čič Ivana iz Kostanjevice.
 Burger Ema iz Postojine.
 Resec Antonija z Unca.
 Jager Jožefa iz Postojine.
 Lovšin Antonija iz Postojine.
 Dolenc Marija iz Postojine.
 Strniša Marija iz Postojine.
 Smrdu Marija iz Postojine.
 Debevec Frančiška iz Postojine.
 Čelan Helena iz Postojine.
 Kranjec Neža z Mačkovca.
 Šibenik Marija iz Postojine.
 Kralj Alojzija iz Cérknice.
 Zdovec Amalija iz Logatca.
 Jurca Pavla iz Ptuja.
 Majcen Ana iz Postojine.
 Bonač Ivana iz Postojine.

Vodopivec Gizela iz Budimpešte.
 Malec Marija iz Zaloga.
 Bizjak Frančiška iz Zagona.
 Dolenc Marija iz Stare vasi.
 Petrovčič Frančiška iz Zagona.
 Sajevec Marija iz Postojine.
 Kristan Antonija iz Postojine.
 Debevec Marija iz Postojine.
 Kovač Frančiška iz Stare vasi.

Črnač Jožefa iz Hrastja.
 Vadnu Rozina iz Postojine.
 Stegel Frančiška iz Postojine.
 Črnač Marija iz Zaloga.
 Bezcljak Marija iz Postojine.
 Klemen Helena iz Zagona.
 Dolenc Katarina iz Postojine.
 Bizjak Antonija iz Postojine.
 Molek Marija z Unca.
 Fajdiga Marija iz Zaloga.

IV. deški razred.

1. oddenek.

Starman Frančišek iz Št. Ivana.
 Vovk Vinko s Suhorja.
 Kristan Pavel iz Orehka.
 Albrecht Anton iz Orehka.
 Vadnu Avguštin iz Postojine.
 Nagodé Frančišek iz Huma (Istrija).
 Pikel Alojzij iz Postojine.
 Jež Jožef s Strmce.
 Kavčič Vladimir z Razdrtega.
 Kuttin Milan iz Postojine.

Sajevec Anton iz Vel. otoka.
 Oblak Anton iz Postojine.
 Petrič Henrik iz Postojine.
 Avčin Anton iz Trnja.
 Modrijan Frančišek iz Planine.
 Del Linz Aleksander iz Hruševja.
 Vičič Friderik iz Postojine.
 Kogej Frančišek iz Zatičine.
 Frank Frančišek iz Postojine.
 Mele Jakob iz Postojine.

Stegu Matija iz Postojine.
 Krische Alojzij iz Postojine.
 Pavčič Jakob iz Vel. otoka.
 Vadnu Anton iz Postojine.
 Emeršič Karol iz Ljubnega.
 Vadnu Jožef iz Postojine.
 Vilhar Jožef iz Postojine.
 Klemenec Jakob iz Hrašč.
 Bizjak Mihael iz Zaloga.
 Likon Jožef iz Stare vasi.
 Kranjec Matija iz Postojine.
 Kolar Alojzij iz Postojine.
 Maver Anton iz Zagona.
 Fajdiga Anton iz Postojine.

Kovač Rudolf iz Gor. Dravburga.
 Majcen Ludovik iz Postojine.
 Burger Jožef iz Postojine.
 Bizjak Andrej iz Zaloga.
 Rebec Jernej iz Zagona.
 Vadnu Edvard iz Postojine.
 Šibenik Jožef iz Postojine.
 Verbič Frančišek iz Postojine.
 Mislej Ludovik iz Postojine.
 Šibenik Frančišek iz Postojine.
 Širca Frančišek iz Zagona.
 Pandrov Rudolf iz Zagona.
 Janežič Jožef iz Postojine.
 Stegu Frančišek iz Postojine.

Neisprašan:

Bole Frančišek iz Zaloga.

2. oddenek.

Čuk Alojzij iz Postojine.
 Verbič Janez iz Postojine.
 Kovač Frančišek iz Postojine.
 Bučar Ludovik iz Postojine.
 Mekinda Anton iz Postojine.

Šibenik Janez iz Postojine.
 Krische Maks iz Postojine.
 Kovač Andrej iz Postojine.
 Verbič Andrej iz Postojine.
 Malec Matija iz Zaloga.

IV. vsporedni deklinški razred.

1. oddenek.

Žitko Terezija iz Postojine.
 Tomažič Helena iz Vel. otoka.
 Ružička Irena iz Postojine.
 Vilhar Katarina iz Divač.
 Turk Cecilija iz Gorič.
 Šibenik Pavlina iz Postojine.
 Gorjanec Marija iz Postojine.
 Starman Marija iz Št. Ivana.
 Modic Rozalija s Črnega vrha.
 Kovač Frančiška iz Postojine.
 Bezeljak Frančiška iz Postojine.
 Malneršič Marija iz Stare vasi.
 Debevec Marija iz Postojine.
 Marinšek Antonija iz Čanj (Štaj).
 Vadnu Neža iz Vel. otoka.

Remic Apolonija iz Idrija.
 Vičič Alojzija iz Postojine.
 Ošaben Alojzija iz Postojine.
 Pavčič Marija iz Vel. otoka.
 Kovač Antonija z Razdrtega.
 Vilhar Katarina iz Vel. otoka.
 Šlivar Terezija iz Trsta.
 Šegec Ana iz Postojine.
 Četerin Zofija iz Idrije.
 Širca Neža iz Zagona.
 Batič Marija iz Postojine.
 Supan Ana iz Postojine.

Neisprašane:

Bizjak Marija iz Postojine.
 Smrdu Antonija iz Postojine.
 Šušteršič Marija iz Postojine.

2. oddenek.

Furlan Elizabeta iz Postojine.
 Mitri Klotilda iz Reke.
 Remic Marija iz Idrije.
 Jager Matilda iz Postojine.
 Geržina Ivana iz Postojine.

Marinšič Jožefa iz Postojine.
 Milharčič Jožefa iz Hrašč.
 Vadnu Alojzija iz Postojine.

Neisprašana:

Šibenik Antonija iz Postojine.

V. deški razred.

Debevec Matija iz Postojine.
 Jager Filip iz Postojine.
 Pikel Matija iz Postojine.
 Mislej Henrik iz Postojine.
 Kranjec Anton iz Postojine.
 Staré Janez iz Gorič.
 Majer Jožef iz Gradca.
 Gorjanec Frančišek iz Postojine.

Drofenik Anton iz Maribora.
 Villar Ignacij iz Postojine.
 Frank Andrej iz Postojine.
 Samsa Alfonz iz Postojine.

Oblak Frančišek iz Postojine.
 Renko Janez iz Postojine.
 Debevec Anton iz Postojine.

V. vsopredni dekliški razred.

Goslar Terezija iz Postojine.
 Smrdu Katarina iz Postojine.
 Vilhar Marija iz Rakitnika.
 Ružička Marija iz Postojine.
 Kranjec Neža iz Postojine.
 Resec Marija iz Rajhenburga (Štaj.)
 Burger Elizabeta iz Postojine.
 Ermolja Jožefa iz Postojine.
 Vilhar Zofija iz Postojine.

Šibenik Marija iz Postojine.
 Čelan Ana iz Postojine.

Dekleva Jožefa iz Postojine.
 Mekinda Marija iz Postojine.
 Mavrič Ivana iz Postojine.
 Adamič Antonija iz Postojine.

Neisprašana:

Čeferin Karolina iz Idrije.

